Министерство образования и науки Республики Татарстан
Государственное автономное профессиональное образовательное учреждение
«ЕЛАБУЖСКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ»

Рассмотрено
на заседании ЦМК ОП, ПМ
____
О.Н. Голованова
«28» августа 2022г.

Рассмотрено и принято на
Педагогическом совете
Протокол № 1 от 29.08 2022 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

ОП.08 Татарский язык и литература

для специальности СПО:
15.01.05 Сварщик (ручной и частично механизированной сварки (наплавки))

группа 231

Елабуга, 2022 г.

“Татар теле һәм әдәбият” предметыннан төзелгән эш программасы түбәндәге дәүләт документларына нигезләнеп төзелде:
1. “Мәгариф турында” Россия Федерациясенең федераль Законы (29.12.2012 №273-ФЗ);
2. “Мәгариф турында” Татарстан Республикасы Законы (гамәлдәге редакциядә);
3. “Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында” Татарстан Республикасы Законы (2004 нче ел, 1нче июль)
4. Гомуми белем бирү оешмаларында рус телендә сөйләшүче балалар өчен “Татар теле” предметыннан үрнәк программа,- Казан китап нәшрияты, - 2016 ел
5. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы “Алабуга политехник көллияте», дәүләт автоном һөнәри бирү учреждениесенең 2020-2021 нче уку елына укыту планы.

15.01.05 Кул белән һәм өлешчә механик юл белән эретеп ябыштыручы (эретелмәләр) (боерык) белгечлеге буенча төзелгән эш программасы Федераль Дәүләт стандартларында күрсәтелгән гомуми белем бирү нәтиҗәләренә куелган таләпләргә нигезләнеп эшләнде.

Төзүче оешма: Урта һөнәри белем бирүче «Алабуга политехник көллияте» дәүләт автоном мәгариф учреждениесе

Төзүче:
Мөхәмәдеева Рәмзия Мәкмүн кызы

СОДЕРЖАНИЕ

	стр.
1. ПАСПОРТ ПРОГРАММЫ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ	4
2. СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ	6
3. ТЕМАТИЧЕСКИЙ ПЛАН	7
4.УСЛОВИЯ РЕАЛИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ	13
5. КОНТРОЛЬ И ОЦЕНКА РЕЗУЛЬТАТОВ ОСВОЕНИЯ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ	16

1. ПАСПОРТ ПРОГРАММЫ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ
Татарский язык и литература

1.1. Область применения программы

программа учебной дисциплины является частью основной профессиональной образовательной программы в соответствии с ФГОС по специальности началҗного профессионального образования (далее НПО) 15.01.05 Кул белән һәм өлешчә механик юл белән эретеп ябыштыручы (эретелмәләр)

1.2. Место учебной дисциплины в структуре основной профессиональной образовательной программы: дисциплина входит в общеобразовательный цикл.

1.3. Цели и задачи учебной дисциплины – требования к результатам освоения дисциплины:

- Телне тулы бер система буларак күзаллау;
- Татар халкының этник төркемнәре һәм диалектлары, төрки телләр, татар теле, татар язуы, татар халкының рухи, әхлакый, мәдәни мирасы турында мәгълүмат бирү;
- Татар телен иҗтимагый күренеш буларак аңлау, тел нормаларын саклап, тормышның төрле ситуацияләренә бәйле рәвештә тел чараларын дөрес кулланып, үзара аралаша һәм аңлаша белү;
- рухи яктан үскән, үз-үзен танып белүгә һәм камилләштерүгә әзер булган, хәзерге заман көнендә аңлы рәвештә эшчәнлеккә сәләтле шәхес тәрбияләү; дөньяга кешелекле кузаллау, милли үзаң, гражданлык позицияләре, патриотизм хисләре, әдәбиятка һәм мәдәни байлыкка хөрмәт һәм мәхәббәт формалаштыру;
- әдәбиятның үзенчәлекләре турында аңлауны, әдәби текстны үзләштерү культурасын, әдәби процессның тарихи һәм эстетик яктан чикләнүен, аналитик һәм образлы итеп фикерләүне, укучыларның эстетик һәм иҗади сәләтен, укуга булган кызыксынуын, әдәби зәвыгын, телдән һәм язмача сөйләмен үстерү;
- әдәби-теоретик белемнәрне кулланып әсәрне әдәби бербөтен итеп, үзләштерү белемнәрен, төрле төрдәге инша язуны, кирәкле мәгълүматны эзләү, системалаштыру һәм куллануны (шул ук вакытта интернетка чыгып кирәкле мәгълүматны табуны) камилләштерү;
- укучыларның эстетик белем дәрәҗәсен һәм әхлакый тәҗрибәсен баету;
- туган һәм рус телендә язылган әсәрләрнең рухи камиллегенең үзара бәйләнешен белүне, аларның охшаш якларын һәм милли үзенчәлекләрен табып әдәби яктан чишү юлларын формалаштыру;

Компетенции.

1.Коммуникатив компетенция

I.1. Сөйләм эшчәнлегенең төрләрен (тыңлап аңлау, сөйләү, уку, язу һәм язма сөйләм) үзләштерү.
I.2. Укыган яки тыңланган текстның темасын, идеясен, төзелешен, жанрын ачыклау.
I.3. Текст буенча әңгәмә үткәрү, әңгәмәдә катнашу, үз фикерен әйтү һәм дәлилләү.
I.4. Телнең орфоэпик, орфографик, лексик, грамматик нормаларын саклап, текстның телдән яки язмача эчтәлеген җиткерү.
I.5. Төрле стиль һәм жанрларда текстлар төзү.
I.6. Төрле типтагы язма эшләрне информацион технологияләр кулланып башкару.

II. Лингвистик (тел) компетенция

II.1. Тел турында гомуми мәгълүмат. Татар теле һәм сөйләмнең иҗтимагый-мәдәни роле. Татар теле һәм сөйләмнең функцияләре. Татар әдәби теле. Татар әдәби теленең формалашуы.
II. 2. Татар әдәби теленең барлыкка килүе һәм үсеше.
II. 3. Татар теленнән рус теленә, рус теленнән татар теленә тәрҗемә итү.
II. 4.Төрле жанрда язылган текстларга лингвистик анализ ясау.

Этномәдәни компетенция

III.1. Тел белән мәдәниятнең үзара бәйләнеше.
III.2. Тел берәмлекләренең һәм чараларының халыкның милли үзенчәлекләрен сурәтләү мөмкинлекләрен ачу.
III.3. Тәкъдим ителгән текстлардан халык авыз иҗаты үрнәкләрен тану, аңлау, аларны сөйләмдә куллану.
III.4.Татар теле һәм әдәбиятының башка милләтләр мәдәнияте, әдәбияты белән бәйләнеше.
III.5. Татар сөйләме этикеты нормаларын дөрес һәм урынлы куллану.

ЛР 8 Проявляющий и демонстрирующий уважение к представителям различных этнокультурных, социальных, конфессиональных и иных групп. Сопричастный к сохранению, преумножению и трансляции культурных традиций и ценностей многонационального российского государства

1.4. Рекомендуемое количество часов на освоение примерной программы учебной дисциплины:

максимальной учебной нагрузки обучающихся по специальности 15.01.05 Кул белән һәм өлешчә механик юл белән эретеп ябыштыручы (эретелмәләр) 44 часа, в том числе:

обязательной аудиторной учебной нагрузки обучающихся 46 часов;
самостоятельной работы обучающихся 5 часов.

2. СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Объем учебной дисциплины и виды учебной работы по специальности
15.01.05 Кул белән һәм өлешчә механик юл белән эретеп ябыштыручы (эретелмәләр)

Вид учебной работы	*Количество часов*
Максимальная учебная нагрузка (всего)	***88***
Обязательная аудиторная учебная нагрузка (всего)	***42***
в том числе:	
Самостоятельная работа обучающегося (всего)	44
Итоговая аттестация *в форме дифферинцированного зачета*	*2*

2.3. Тематический план и содержание учебной дисциплины «Татарский язык и литература» по специальности –

15.01.05 Кул белән һәм өлешчә механик юл белән эретеп ябыштыручы (эретелмәләр)

Наименование разделов и тем	Содержание учебного материала, лабораторные работы и практические занятия, самостоятельная работа обучающихся	Объем часов	Уровень освоения
1	2	3	4
Раздел I.. Кереш. Иҗтимагый күренеш буларак тел	Туган телнең яшәеше, үсеше. Җанлы һәм үле телләр турында төшенчә. Татарстан Республикасында татар телен һәм башка халыкларның ана телен ассимиляциядән саклау һәм үстерү чаралары.Татарстанда икетеллелек. Татар милли әдәби теленең язма тамырлары. Борынгы төрки әдәби тел, иске төрки әдәби тел, иске татар әдәби теле. Татарлар кулланган язу төрләре. Татар теленең төрки телләр гаиләсендә тоткан урыны. Татар теленең этногенезы. Татар диаспорасы.	2	2
Тема1.1 Фонетика. Тартык һәм сузык авазлар.	Аваз һәм фонема.. Сузык һәм тартык авазлар. Татар телендә сузык һәм тартык авазлар.аваз һәм хэреф авазларның кулланышыСүзләргә транскрипция ясау.Сүзләргә фонетик анализ ясау. Фонетик анализ. Эш кәгазьләре язу (гариза, ышанычнамә).	2	2
Тема 1.2 Сингармонизм, ассимиляция, редукция күренешләре.	Сузык авазлар узгәреше. Тартык авазлар үзгәреше	2	2
Тема 1.3 Графика. Орфография. Орфоэпия.	Сүзләргә график анализ ясау.Орфография принциплары: фонетик, морфологик, тарихи-традицион, график, дифференцмаль.	2	2
Тема 1. 5 Мөстәкыйль эш №1.	**Мөстәкыйль эш №1.**	2	3

Раздел II. Урта гасыр әдәбияты.- XX гасыр башы әдәбияты .	Тарихи-әдәби процесс һәм аның үзенчәлекләре. Матур әдәбиятныҗ кеше тормышында тоткан мөһим урыны. Кешенең һәм татар халкының борынгыдан алып бүген көнгә кадәр сузылган тормышын һәм яшәү рәвешен сәнгатьле чагылдыручы буларак татар әдәбияты. Әдәбият теориясе. Матур әдәбиятның милли үзенчәлеге турында төшенчә бирү. XIX йөз татар әдәбияты һәм милләт тарихы. Җәмгыять тормышына, мәгърифәт үсешенә тәэсир иткән факторлар. Г. Кандалый, Ш.Мәрҗәни , М.Акъегетзадә, З. Багиев иҗатларына гомуми күзәтү. Мәгърифәтчелек реализмы формалашу. Аның төп билгеләре һәм сыйфат үзенчәлекләре. XX гасыр башы әдәбиятында илдәге һәм дөньядагы сәяси-иҗтимагый хәлләр, бу гасырның социаль тетрәнүләре. Әдәбиятның яңа үрләргә күтәрелүе, 1905-1907 еллардан башлап егерменче елларга кадәр дәвам иткән ялган һәм ялгыш тенденция. Татар әдәбиятының яңа жанрларга һәм жанр төрләренә баюы. Әдәби юнәлешләр. Аның яңа баскычка күтәрелүе. Күренекле шагыйрьләр. Гражданлык лирикасының көчәюе. Сатира өлкәсендәге уңышлар. Жанр төрләре баю, сәнгатьчелек җәһәтеннән казанышлар.	2	2
Тема2.1 Болгар чоры: тарихы һәм мәдәнияты. Шәхес һәм шагыйрь буларак Кол Гали.	Татар әдәбияты тарихының чорларга бүленеше.Татар халкы төзелгән дәүләтләр (Болгар, Алтын Урда, Казан ханлыгы, Татарстан Республикасы).Дәүләт символлары.Язучы турында белешмә	2	2
Тема2.2 «Кыйссаи Йосыф» поэмасының татар әдәбиятында урыны.	Әсәрнең кульязмалары һәм басмалары, әсәрнең идея-эстетик узенчәлекләре	2	2
Тема2.3 Алтын Урда чоры әдәбияты. Котб һәм Габделмәҗид әсәрләре.	Алтын Урда: тарихы һәм мәдәнияте «Хөсрәү вә ширин», «Күңел» әсәрләре.Сәйф Сараи эшчәнлеге.«Гөлстан бит-төрки» әсәре һәм «Сөһәйл вә Гөлдерсен»	2	2

	дастаннарының идея эчтәлеге		
Тема2.4 Дастан турында төшенчә. «Идегәй» дастанының төп сюжет сызыгы.	Шул чордагы яулап алу сугышлары һәм хакимлек өчен көрәш.	2	2
Тема 2. 5 Мөстәкыйль эш №2.	**Мөстәкыйль эш №2.**	2	3
Раздел III Тел – аралашу чарасы, иҗтимагый һәм сәяси күренеш . Стилистика һәм сөйләм культурасы.	Синтаксисның өйрәнү объекты - сөйләм төзелеше. Төп синтаксик һәм логик категорияләр арасында мөнәсәбәт. Сөйләү Һәм фикерләүнең төп берәмлекләре буларак җөмлә һәм хөкем. Сөйләмнең төп үзенчәлекләре. Гади сөйләм сүзләре турындатөшенчә. Гади сөйләм сүзләре һәм диалекталь лексика. Гади сөйләм сүзләренең төрләре, аларның стилистик үзенчәлекләре. Аларның матур әдәбиятта кулланылышы.	2	2
Тема 3.1 Стильләр турында гомуми мәълүмат.	Татар әдәби теленең функциональ стильләре. Матур әдәбият һәм эш кәгазьләре стильләре – Татар әдәби телне функциональ стильләре.Фәнни һәм публицистик стильләре гариза язу, указ язу.	2	2
Тема 3.2 Туры һәм кыек сөйләм.	Туры сөйләм. Туры сөйләмнең төп үзенчәлекләре. Кыек сөйләмнең тел үзенчәлекләре. Чит сөйләмле текст турында төшенчә. Туры сөйләмдә тыныш билгеләре. Туры сөйләмне кыек сөйләмгә әйләндерү.	2	2
Тема 3.3 Синтаксис. Сүзтезмә. Җөмләдә сүзләр бәйләнеше.	Сүзләр бәйләнеше. Тезүле һәм ияртүле бәйләнешләр. Ияртүле бәйләнешнең төрләре, аларның сөйләм оештырудагы роле. Синтаксисның өйрәнү объекты. Татар теленең синтаксик төзелешен өйрәнүгә багышланган хезмәтләр. Сүзтезмә. Сүзтезмәнең номинатив функциясе, төзелеше, төрләре һәм мәгънәләре. Сүзтезмәдә бәйләүче чаралар. Сүзләр арасында синтаксик бәйләнешләр һәм аларны белдерә торган чаралар. Сүзтезмәләр һәм аларның төрләре	2	2
Тема 3.4 Гади җөмлә. Ия белән хәбәрнең ярашуы.	Сөйләмнең төп берәмлеге буларак җөмлә. Җөмлә турында төшенчә. Җөмләнең хәбәр итү һәм чынбарлыкка мөнәсәбәт белдерү	2	2

	функциясе. Җөмләнең грамматик нигезе. Җөмлә. Гади җөмлә. Ике составлы һәм бер составлы җөмләләр. Җәенке һәм җыйнак җөмләләр. Тулы һәм ким җөмләләр. Хикәя, сорау, боеру, тойгылы җөмләләр.		
Тема 3. 5 Мөстәкыйль эш №3.	**Мөстәкыйль эш №3.**	2	3
Раздел IV 1920-2000 еллар әдәбияты.	Әдәби проөесска гомуми характеристика. 20 нче елларда сатира, аның объектлары. Искелек белән көрәш үзенчәлекләренең әдәбиятта чагылуы. Илдә барган иҗтимагый-сәяси үзгәрешләрненең әдәби проөесста чагылышы. Бөек Ватан сугышы һәм татар язучылары. Әсәрләрдә сугыш һәм кеше проблемасы. Әдәбиятның сугышчы хисләрен сурәтләүдә схемалылыкны җиңә баруы, хисләр һәм сурәтләү төсләренеҗ баюы. Җәмгыяттә кискен үзгәрешләрнең әдәбиятта чагылуы. Әсәрләрдә милли бәйсезлек һәм мөстәкыйллеккә омтылуы, милләтебез тарихына игътибарның омтылуы , артуы. Бүгенге әдәбиятта шәхес концепцияләренең үзенчәлекләре.	2	2
Тема 4.1 20 нче елларда илдә барган иҗтимагый-сәяси узгәрешләрнең әдәбиятта чагылышы. Г.Ибраһимовның “Казакъ кызы”	Әдәбиятта чор идеалогиясенә буйсындырылып иҗат иткән әсәрләр. Илдәге иҗтимагый-сәяси үзгәрешләрнең әдәбиятта яагылышы.Соөиалистик реализм методының әдәбият һәм сәнгаткә тәэсире. Эдәбиятта чор идеалогиясенә буйсындырылып иҗат иткән әсәрләр. Кеше психологиясенең заманга бәйле рәвештә үзгәреш кичерүе, татар халкының данлы тарихи сәхифәләре чагылышы. Г.Ибрахимовның “Казакъ кызы” романында милләт язмышы.Ыруглар арасында көрәш.Милли азатлык мәсҗәләләренең милләт язмышына бәйле рәвештә ачылуы. 20 нче елларда илдә барган иҗтимагый-сәяси узгәрешләрнең әдәбиятта чагылышы	2	2

Тема 4.2К. Тинчуринның “Сүнгән йолдызлар ” драмасының идея эчтәлеге.	К. Тинчуринның “Сүнгән йолдызлар ” драмасының идея эчтәлеге.тормыш юлы һәм иҗаты.Драманың идея эчтәлеге Сугыш фаҗигасе аркасында килеп чыккан трагик вакыйгалар.Әсәрдәге мәхәббәт өчпочмагына нигезләнеп бпрган сюжетның ачылышы. Төрле соөиал катлам кешеләренең мәхәббәт хисләре алдында тигезлеген күрсәтү.	2	2
Тема 4.3 һ.Такташның “Мәхәббәт тәүбәсе” поэмасының төзелеше.	һ.Такташның “Мәхәббәт тәүбәсе” поэмасы.Поэмада реалистик образларның романтик алымы б/н сүрәтләнеше. Кеше кичерешләрен ачып бирүдә табигый күренешләрнең чагылышы.	2	2
Тема 4.4 Г. Кутуйның “Тапшырылмаган хатлар” повестендә гаилә һәм мәхәббәт темалары.	Г. Кутуйның “Тапшырылмаган хатлар” повестендә гаилә һәм мәхәббәт темалары. Әсәрдә кеше психологиясенеж катлаулы, каршылыклы якларын күрсәтү	2	2
Тема 4.19 Хәзерге чор әдәбияты	Хәзерге чор әдәбиятына күзәтү ясау. Әйдәп баручы прозаик, шагыйрь, драматурглар. Чорның әдәби тенденцияләре. Хәзерге чор поэзиясе. Р.Фәйзуллин, Р. Харисов, Р. Миңнуллин иҗатларына күзәтү. Хәзерге чор прозасы. Татар прозаикларының тормыш турында объективрак фикер йөртергә омтылулары, тарихи әсәрләр тудырулары. Проза жанрында җәмгыять һәм шәхес мөнәсәбәте проблемасын яңача хәл иткән әсәрләр язылу.Тема төрлелеге. Р. Мөхәммәдиев “Ак кыялар турында хыял” Бүгенге көн драматургиясенә күзәтү ясау. Драматуригиянең торышы. Чорның әдәби тенденцияләре. З.Хәким иҗаты.	2	3
	Самостоятельная работа: выполнение домашних заданий по разделу 2. Примерная тематика внеаудиторной самостоятельной работы Г. Афзал һәм Р.Гаташ шигырьләрендә тәрбия мәсьәләләре	44	

	С.Хәкимнең иҗатында Ватан, туган җир темалары. М. Җәлил. “Моабит дәфтәрләре” циклы. Җ.Тәрҗеманов иҗатын күзаллау-Ш.Галиев иҗатын күзаллау, иҗатлары. Х.Халиков иҗатын күзаллау. Җ. Дәрзаман иҗатын күзаллау Роберт Миңнуллин иҗаты.		
Дф. Зачет		2	
Итого		88	

3. УСЛОВИЯ РЕАЛИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

3.1. Требования к минимальному материально-техническому обеспечению

Реализация учебной дисциплины требует наличия учебного кабинета “Татарский язык и литература”

Оборудование учебного кабинета:
- посадочные места по количеству обучающихся;
- рабочее место преподавателя;
- комплект учебно-наглядных пособий «Татарский язык и литература»;
- раздаточный материал

Технические средства обучения:
- компьютер с лицензионным программным обеспечением и мультимедиапроектор.

3.2. Информационное обеспечение обучения

Перечень рекомендуемых учебных изданий, Интернет-ресурсов, дополнительной литературы

Төп чыганаклар:

- “Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында”Татарстан Республикасы Законы (2004 ел, 1 июль).
- Татар теленнән гомуми белем бирүнең дәүләт стандарты. – Татарстан Республикасының Мәгариф һәм фән министрлыгы, - Казан, 2008.
- Татар теле: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 10 нчы сыйныф өчен дәреслек (татар балалары өчен) / Р.С. Абдуллина, Г.М. Шәйхиева. – Тулыл. 3 нче басма. –Казан: Мәгариф, 2012. – 158 б.
- Татар әдәбияты: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 10 нчы сыйныф өчен дәреслек – хрестоматия (татар балалары өчен) / Х.Й. Миннегулов,Н.С. Гыймадиева. – Тулыландырылган өченче басма. – Казан: Мәгариф, 2012. – 367 б.

- Татар теле: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 11 нче сыйныфы өчен дәреслек (татар балалары өчен) / Ф.С. Сафиуллина, С.М. Ибраһимов. – Тулыландырылган 3 нче басма. – Мәгариф, 2012. – 247 б.
- Татар әдәбияты: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 11 нче сыйныф өчен дәреслек – хрестоматия (татар балалары өчен) / Ф.М. Мусин,
- З.Н. Хәбибуллина, Ә.М. Закирҗанов. – Яңадан эшләнгән өченче басма. – Казан: Мәгариф, 2012. – 311б.
- Хәзерге татар әдәби теле: Күнегүләр: Югары һәм урта уку йортлары өчен. – Тулыландырылган 2 нче басма. – Казан: Мәгариф, 2012. – 344 б.

Өстәмә чыганаклар:

- Русско- татарский словарь. Около 47 000 слов. 3 – е издание, исправленное. Под редакцией доктора филологических наук Ф. А. Ганиева. – Москва:
- «Русский язык» - 1991
- Татарча – русча һәм русча – татарча кесә сүзлеге. – Казан, ТАРИХ, 2001. – 568 б.
- Әхмәтҗанов, Р. Татар теленең кыскача тарихи-этимологик сүзлеге / Р.Әхмәтҗанов– Казан: Тат. кит. нәшр,2001.
- Сафиуллина, Ф.С., Зәкиев М.З. Хәзерге татар әдәби теле / Ф.С. Сафиуллина, М.З. Зәкиев– Казан:Мәгариф, 2002.
- Сафиуллина, Ф.С., Зәкиев М.З. Хәзерге татар әдәби теле. Күнегүләр җыентыгы / Ф.С. Сафиуллина, М.З. Зәкиев– Казан: Мәгариф, 2002.
- Татар теленең аңлатмалы сүзлеге. – Казан: Матбугат йорты, 2005.
- Татар теленең орфографик сүзлеге. – Казан: Мәгариф, 2010.

Интернет ресурлар:

www.mon.tatar.ru
Татар теле һәм әдәбияты — Википедия ru.wikipedia.org›wiki/Татар теле
Мин татарча сөйләшәм www.proshkolu.ru
Tatar.com.ru: татар теле
Казан шәһәре администрациясенең рәсми сайты Week-end в Казани.
http://www.belem.ru/
http://www.tugantelem.narod.ru

4. КОНТРОЛЬ И ОЦЕНКА РЕЗУЛЬТАТОВ ОСВОЕНИЯ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Результаты обучения (освоенные умения, усвоенные знания)	**Формы и методы контроля и оценки результатов обучения**
1	*2*
Умения:	
Орфография, орфоэпия нормаларын үзләштерү, фонетик анализ ясый белү.	практические занятия, внеаудиторная самостоятельная работа
Төрле сүзлекләрдән файдалану күнекмәләрен булдыру.	практические занятия
Сөйләмдә сүз төркемнәреннән дөрес һәм урынлы файдалану, төгәл итеп анализлау	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа практические занятия
Сүзләргә фонетик, морфологик, синтаксик	контрольная работа, внеаудиторная

анализ ясый белү күнекмәләрен булдыру, анализ үрнәкләрен камил белү.	самостоятельная работа
Сүз ясалышын, төзелешен, сүзтезмәләрне тикшерү үрнәкләрен камил белү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа практические занятия
Орфографик прициплар һәм аларның нормаларын белү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Стилистика һәм сөйләм культурасы нормаларын төгәл белү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Пунктуация кагыйдәләреннән дөрес файдалану.	практические занятия
Татар һәм рус телендәге әсәрләргә телдән һәм язмача фикереңне белдерә, аларга бәя бирә алу.	практические занятия, выполнение индивидуальных проектных заданий
Өйрәнелгән әсәрләр буенча яки бирелгән тема буенча сочинение яза белү	практические занятия, внеаудиторная самостоятельная работа
Әдәби әсәрне иҗтимагый һәм мәдәни тормыш күренешләре белән бәйлелектә аңлау.	практические занятия
Тәкъдим ителгән яки укучы үзе сайлаган әсәрләрне (шигырь, проза) яттан сөйләү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Язучыларның иҗатларын, әсәрләрен чагыштырып уртак һәм аермалы якларын аңлата, бәяли белү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Дәреслек белән эшләү, конспектлар төзү, белешмә әдәбияттан (төрле сүзлекләрдән, тәнкыйть материалларыннан, фәнни чыганаклардан һ.б.) файдалану күнекмәләре булу.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Знания:	
Рун язуы турында төшенчә бирү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа практические занятия
Латин графикасының татар телендә үзенчәлекле кулланылышын күз алдына китерү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа практические занятия
Дәреслек белән эшләү, конспектлар төзү, белешмә әдәбияттан (төрле сүзлекләрдән, тәнкыйть материалларыннан, фәнни чыганаклардан һ.б.) файдалану күнекмәләре булу	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа практические занятия
Әдәби тел нормаларының үсешен халык үсешенә бәйләп аңлата алу	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа практические занятия
Әдәби-тарихи процессның төп закончалыкларын, этапларын, чор әдәбиятына зур өлеш керткән әдипләр иҗатын белү.	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Мәктәп курсында өйрәнелгән әсәрләрне чорларның үсеш тәртибендә өзлексез барыш итеп күзаллау	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Әдәбият тарихы һәм теориясе буенча белемнәргә (тема, проблема, идея, пафос, образлар системасы, сюжет-композиция,	практические занятия

телнең сәнгати сурәтләү чаралары, әдәби деталь) нигезләнеп, әдәби әсәрне анализлау һәм шәрехләү.	
Әсәрне чорга хас әдәби юнәлеш белән бәйлелектә тикшерә һәм аңлата белү.	практические занятия, выполнение индивидуальных проектных заданий
Классик әдипләребезнең тормыш һәм иҗат юлларының төп фактларын белү.	контрольная работа
Әдәбият теориясенә караган иң әһәмиятле төшенчәләрне, аларның билгеләмәләрен белү (әдәби процесс, иҗат методы, сәнгатьчә алымнар-чаралар, анализ төрләре, язучының стиле, әдәбият һәм чор, шәхес һәм җәмгыять бәйләнешләре).	контрольная работа, внеаудиторная самостоятельная работа
Татар әдәбиятында традицияләр һәм яңару процессы, жанрлар үсеше турында гомуми күзаллау булдыру	контрольная работа